

LA TREVA CATALANA

En períodes de revolució mundial, tan perllongat com aquest en què vivim, sorgeix la necessitat d'instaurar, de manera tàcita o expressa, una treva, per a què tots aquells que tenen cabdalment un enemic comú i són bàsicament capaçs de conviure tinguin alguna avinentesa d'entendre's i unir-se en una acció concreta, ja que sense aquesta entesa s'assegura el domini perpetu de l'enemic de tots.

Recentment, l'Agrupació Catalana d'Invàlids i Mutilats de Guerra s'ha referit a la conveniència d'abstenir-se "de tota acció partidista fins a l'enderrocament del Feixisme."

De fet, els elements més assenyats a l'emigració catalana han supertat ja fa temps el complex del ressentiment creat per la derrota militar i per les crisis nervioses, molt comprensibles, dels primers temps de l'exili. En la lluita honrosa, que per ser-ho permet totes les esperances, es produí el pitjor que podia succeir: la desintegració dels individus i de les col·lectivitats. Els combatents, desunits ja durant la guerra, entraren en els camps de concentració i en l'exili més dividits que mai, cercant tothom la víctima propiciatòria per a carregar-li les culpes de tots. Ideologies alienes i elements que cerquen la provocació hi contribuïren no poc. En lloc de servir la fe i el coratge, continuaren en les, condicions més adverses, en terres estrangeres, les campanyes de canibalisme, incitant les inclinacions a queixalar a qui es té més aprop per a fer-se passar l'amargor i la ràbia de la derrota.

Al cap de quinze anys, quan el pas del temps ha deixat lloc a la reflexió per a esguardar amb més serenitat el que cal fer per a salvar el pervindre de la causa, més que el dels grups, és de sentit comú deixar de banda la baralla idiota entre les víctimes del mateix botxí.

Potser hem estat els demòcrates nacionalistes els qui primer aplicàrem de manera, no sols tàcita, sinó expressa, en els diversos intents de concentració, els principis d'una treva, acordant una mena d'*status quo* i d'abstenció de fer incursions en els partits exiliats, amb gran aventatge dels qui no han complert. Per ells ha continuat el proverbi de què peix menja peix i català menja català.

Però no s'ha de perdre cap avinentesa de què s'extingui la treva catalana. L'E. R. de C. ha estat fidel a la treva, no sols amb els demòcrates catalans, sinó amb els espanyols. Adhuc amb els comunistes, plegant, com vam fer, el nostre portantveu a Mèxic, "L'humanitat", encara que contra el parer d'alguns.

Amb el sector importantíssim que és el sindicalisme català ni tan sols no s'ha posat el problema. L'Esquerra, malgrat els excessos de lèxic que no s'està de generalitzacions massa amples, ha seguit les petjades de Layret i el Noi del Sucre, de Companys i de tants d'altres que no sabien on acabava el seu apoliticisme esquerrà i el seu revolucionisme sindicalista. A més, l'intel·lectual d'Esquerra, si no és anarquista a la manera d'Anatole France, és sempre un Utopista, tal com el presenta un article de Jaume R. Magriñà en el número 137 de "Solidaritat Obrera" que surt a Mèxic.

Si la treva es fa necessària té també l'atractiu de respondre a una tradició catalaníssima en temps de calamitat pública. A Europa fou articulada per primera vegada en el sínodo de Toluges (del Roselló) per l'Abat Oliva de Ri-

poll.I apareix com institució política ben estructurada en el llibre tercer dels "Usatges, l'any 1064, a fi de limitar les conteses i guerres privades feudals davant les exigències de la defensa contra l'invasió musulmana.

Si fa no fa, després de 10 segles, Catalunya es troba en la mateixa urgència d'aleshores. També els celibers espanyols, amb els iber-iber mercenaris del Riff, han tornat a apoderar-se de Catalunya. Aquesta vegada sota el signe arbitrari de la Creu. Però el signe no importa: la creu o la mitja lluna, la creu gamada o el martell i la falç, tant se'ls hi en dona. El que ells volen és la conquesta i el botí. Satisfereix el seu urc, la voluntat de poder, i el viure a costa del treball dels veïns.

Fa mil anys prenién ramats i donzelles. Avui les fàbriques i els bancs. Vesteixin com vesteixin, sempre topen amb els mateixos fets catalogats per la geo-física: els pobles dels planells desèrtics, pobres i atrassats, s'aboken, arma al puny, damunt de les valls riques i treballades per viure amb l'esquema drete, fent de senyors, guerrers o buròcrates.

En el nostre temps, aprofitant-se del tèrbol aiguabarreig que atrofia i acovardeix a les seleccions europees que haurien de lluitar contra tota mena de barabars totalitaris, Catalunya ha tornat a caure a les urpes dels homes del cavall i de la llança. S'imposa una política, una acció coordinada i ben dirigida per a foragitar-los.

Per sort nostre, el mal de Catalunya el sofreixen també totes les terres màntimes, mediterrànies o cantàbriques, que en la península hispànica estan poblades per les tribus més civilitzades i riques. La periferie té un interès comú amb el nostre en la causa de la llibertat i de la democràcia. Els nostres Confederats d'ahir en el curs de la nostra història, els pobles de València, Aragó i Balears, han de formar el nucli i penyora d'amistat amb els pobles d'Euzkadi, Cantàbria i Galícia. Per ajudar àdhuc als pobles del centre a millorar el seu nivell de vida.

Però la primera base és l'unitat d'acció política dels catalans. I per això cal enfortir la treva catalana. Que donarà l'autoritat de l'exemple a les altres terres amb instint de llibertat i permetrà que el món, arribada l'avinentesa, que mai no sabem si es pot presentar en un tombant proper, ens pugui prendre seriosament.

Treva catalana i unió a l'entorn de la bandera barrada, servada pel que quedi del quadre de les institucions filles de la voluntat coneguda del poble català, fins i tant no pugui expressar lliurament la seva nova voluntat. Esperant que el nostre plet pugui entroncar amb el d'una Europa lliure, democràtica i unida.

Totes les veus responsables reclamen pau i treva entre els catalans i els possibles aliats per a prosseguir la guerra contra el franquisme incivil. ¿Seríem encara prou folls o masells per a no formar el quadre? Tant se val. Si no es fa avui, es farà demà l'unió sagrada. La nostra fe en el poble de Catalunya és irreductible, perquè el nostre poble té vitalitat i la seva causa és eterna, perquè és justa. El poble que merescué el títol de "més lliure i lleial del món" s'aixecarà quan arribi l'hora, com ha fet tantes vegades, i, com diuen els italians, fara da se.